

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Nivalainen, K. & Antila, H. (2023) Uudet tekijänoikeustaidot haltuun – tietoa uudesta tekijänoikeuslain merkityksestä opetustyössä. TLC-blogi.

URL: <https://www.tuni.fi/tlc/uudet-tekijanoikeustaidot-haltuun-tietoa-uudesta-tekijanoikeuslain-merkityksesta-opetustyossa/>

Uudet tekijänoikeustaidot haltuun – tietoa uudesta tekijänoikeuslain merkityksestä opetustyössä

Kuva: Adobe Stock

Opettaja ja tekijänoikeudet on ajankohtainen ja tärkeä aihe opetustyössä sekä oppilaitoksen arjessa. Opetustyössä opettaja toimii oman opetus- tai muun materiaalin tekijänä, teosten käyttäjänä sekä tekijänoikeustaitojen opettajana. TAMKin ammatillisessa opettajakorkeakoulussa (TAOK) opettajan tekijänoikeuksista keskustellaan opettajaopiskelijoiden kanssa säännöllisesti ja aihe sisältyy myös ammatillisten opettajaopiskelijoiden opintoihin.

TAOKissa on tehty vuodesta 2013 yhteistyötä tekijänoikeustaitojen opettamisessa Kopioston kanssa. Ammatillisille opettajaopiskelijoille järjestetään opetustyöhön liittyviä luentoja ja tekijänoikeuskoulutusta yhdessä Kopioston kanssa.

Kopiosto on järjestänyt jo vuodesta 2019 lähtien kaikille aloittaneille ammatillisille opettajaopiskelijoille perusteet opetustyön tekijänoikeuksista, joita he ovat jo opintojensa aikana soveltaneet mm. opetusharjoittelussaan. Opettajaopiskelijat ovat suorittaneet myös Kopioston [Kopiraittilan](#) koulun pelillisen aineiston pohjalta Tekijänoikeustaituri-osaamismerkkin.

”Tekijänoikeudet ovat opettajan arjessa mukana lähes päivittäin. Onkin tärkeää, että ne tulevat tutuiksi opiskelijoille jo opiskelujen alkuvaiheessa. Koulutusyhteistyö TAMKin

opettajaopiskelijoiden kanssa on ollut erittäin tärkeää ja olemmekin yhdessä kehittäneet koulutuksia osallistavampaan ja vuorovaikutteisempaan suuntaan,” kertoo Kopioston lakiasiainjohtaja **Kirsi Salmela**, joka on ollut kouluttamassa opiskelijoita ja opetushenkilöstöä TAMKissa useiden vuosien ajan.

Tänä vuonna Kopioston kouluttajan **Mikko Löyttyniemen** kanssa pidettiin yhteistyössä luento opettajaopiskelijoille huhtikuun alussa, jonka jälkeen opiskelijat suorittivat osana opintojaan Tekijänoikeustaituri-osaamismerkkin. Lisäksi myös syyspuolella 2023 on luvassa koulutusta aiheesta Tampereen korkeakoulu yhteisön opetus- ja ohjaushenkilöstölle.

YouTube-videoiden ja verkkovideoiden käyttö opetuksen havainnollistamisessa

Opettajan työssä on monia tilanteita, joissa tekijänoikeusasiat eivät välttämättä tunnu kovin yksiselitteiseltä. Yksi tällainen on esimerkiksi kysymys YouTube-videoiden näytöstä opetustilanteessa opetuksessa tai verkkokurssilla. YouTuben käyttöä on perusteltu esimerkiksi sillä, että videon voi julkaista julkisessa videopalvelua tarjoavassa kanavassa. Lähtökohtaisesti YouTube-videot on katsottu kuuluvan tekijänoikeudellisesti elokuvateokseksi, koska ne sisältävät liikkuvaa kuvaa. Samat kysymykset askarruttavat myös opiskelijoita.

EU:n vuonna 2019 antaman tekijänoikeuksia ja lähioikeuksia koskevan direktiivin myötä esimerkiksi YouTube-videoiden käyttö opetuksessa on selkiytynyt, mutta on edellyttänyt myös Suomelta tekijänoikeuslain uudistamista. Suomen eduskunta on hyväksynyt helmikuussa 2023 uuden tekijänoikeuslain, joka mahdollistaa nyt esimerkiksi YouTube -videon käytön opetuksen havainnollistamisessa.

Ota uusi tekijänoikeuslaki haltuun

Uusi tekijänoikeuslaki tuli voimaan 3.4.2023. Katso lisää [päivitetystä tekijänoikeuslaista Kopioston ry:n sivustolta](#). Vuosittain juhlitaan luovan työn arvoa tekijänoikeuspäivänä eli ©-DAY:na 26.4. Päivä muistuttaa, että jokaisen nauttimamme luovan sisällön takaa löytyy ihminen, joka on tehnyt puhuttelevan elokuvan, koukuttavan kirjan, erossa lohduttavan biisin tai pysäyttävän taideteoksen. Lisää tietoa päivästä löydät osoitteesta: <https://cday.fi/>.

Osallistu Kopioston avoimen webinaarin 24.4.2023 klo 15.00-16.00. Ilmoittaudu 21.4.2023 mennessä. Ilmoittautumislomake löytyy täältä: [Webinaari: Tekijänoikeuslaki muuttui – mitä sisältöjä opetuksessa saa käyttää: Webropolilla luotu kysely \(webropolsurveys.com\)](#)

[Pyöritä onnenpyörää ja tutustu tekijänoikeuksiin](#) tai tee [Kopiraittilan Tekijänoikeustaituri-osaamismerkki](#).

Tutustu myös blogitekstiin: [Opettaja – tunnetko tekijänoikeudet?](#)

Kosti Nivalainen, Lehtori, TAMK Ammatillinen opettajakorkeakoulu
Heli Antila, KM, TAMK Pedagogiset ratkaisut ja kulttuuri